

Averz

Na líci zberateľskej euromince je averzná strana historického florénu kráľa Karola Róberta z Anjou s florentskou ľaliou a nápisom KAROLV REX. Na ľavej strane je erb rodu Anjouovcov, ako aj erb s dvojkřížom a zobrazenie Karola Róberta z Anjou na tróne. V hornej časti mincového poľa je štátny znak Slovenskej republiky. Vpravo od florénu je slnko ako symbol zlata, bohatstva a slávy a pod ním je baník ťažiaci rudu. V spodnej časti je v opise názov štátu SLOVENSKO, nad ktorým je letopočet 2025 a nominálna hodnota 100 EURO. V pravej časti pod baníkom sú štylizované iniciály autora výtvarného návrhu euromince Branislava Ronaia BR a zrkadlovo v ľavej časti je značka Mincovne Kremnica, štátny podnik.

Reverz

Na rube zberateľskej euromince je reverzná strana historického florénu kráľa Karola Róberta z Anjou s postavou svätého Jána Krstiteľa a nápisom S IOHANNES B. Na konci opisu je koruna. Po stranách sú umiestnené postavy razičov mincí pri práci. Medzi nimi je v hornom kruhopise dekoratívny ornament vychádzajúci z prelínania anjouovských ľalií a pod nimi vodorovný pás s ľaliami. V hornej časti je v opise začiatok nápisu ZAVEDENIE, ktorý pokračuje v spodnej časti euromince slovami ZLATEJ MINCE V UHORSKU 1325 v dvoch riadkoch oddelených linajkou.

Veduta Kremnice z kremnickej františkánskej kroniky
Historia domus z roku 1742

Údaje o minci

Nominálna hodnota:	100 eur
Materiál:	Au 900, Ag 75, Cu 25
Hmotnosť:	9,5 g
Priemer:	26 mm
Hrana:	vrúbkovaná
Náklad:	limitovaný, maximálne 5 000 ks v proof vyhotovení
Autor návrhu:	Branislav Ronai
Rytec:	Dalibor Schmidt
Výrobca:	Mincovňa Kremnica, š. p.

NÁRODNÁ
BANKA
SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

Vydala: © Národná banka Slovenska, november 2025

Text: Mgr. Marek Budaj, PhD.

Foto: Obrázková kronika (*Chronicon pictum*, 1358 – 1370)
a archív Múzea mincí a medailí v Kremnici

[www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/
eurove-mince/zberatske](http://www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-mince/zberatske)

www.nbs.sk

Zavedenie zlatej
mince – florénu
v Uhorsku
700. výročie

ZLATÁ ZBERATEĽSKÁ EUROMINCA

Počas vlády Karola Róberta (1307 – 1342) sa v roku 1325 v Uhorsku začala razba zlatých mincí, ktoré sa nazývali florény. Ich názov je odvodený od florentských mincí – fiorino d'oro, ktoré sa produkovali vo Florencii od roku 1252 a v Uhorsku boli známe už od konca 13. storočia. Uhorské florény sa s florentskými zhodovali ikonograficky. Na averze mali zobrazenú florentskú ľaliu a na reverze sa nachádzala postava svätého Jána Krstiteľa, patróna Florencie. Význam jeho osoby podčiarkuje aj opis S IOHANNES B, čo znamená Svätý Ján. Keďže uhorské florény boli takmer totožné s florentskými razbami, môžeme hovoriť o uhorských imitáciách.

K napodobovaniu nepristúpilo len Uhorsko, ale podľa vzoru Florencie razilo mince množstvo vtedajších štátnych útvarov nachádzajúcich sa v dnešnom Španielsku, Francúzsku, Belgicku či Holandsku.

Karol I. Róbert ako kráľ v Kronike Jána z Turca

Svorník s anjouovským erbom zo Starej radnice v Bratislave (foto: M. Pírek)

Razbu takýchto mincí začal v roku 1325 v úzkej spolupráci s Uhorskom aj český kráľ Ján Luxemburský. Uhorské imitácie sa od florentských mincí líšili len tým, že na averze sa nachádzal opis KAROLV REX, ktorý vyjadroval vydavateľa mince, uhorského kráľa Karola Róberta. Ich akosť bola veľmi vysoká a podiel zlata v minci sa pohyboval v rozmedzí od 99 do 99,7 %, čo je viac ako 23 karátov a 9 grénov. Úradná hmotnosť uhorských florénov bola vyše 3,55 g, pričom čistá hmotnosť zlata v nich predstavovala až 3,52 g.

Spočiatku sa razili len v hlavnej uhorskej mincovni, ktorá sa nachádzala v Budíne. Najneskôr od rokov 1335 – 1336 sa produkovali aj v Kremnici a v jednej zo sedmohradských mincovní, ktorá sa nachádzala pravdepodobne v Kluži. Veľká časť florénov bola zrejme razená zo zlata z Kremnice, kde sa vtedy nachádzali veľké ložiská tohto ušľachtilého kovu. Vo všetkých mincovniach sa produkovali ikonograficky rovnaké florény, na ktorých neboli žiadne mincové značky. V minulosti považovali za možnú značku kráľovskej min-

covne v Budíne malú korunku nachádzajúcu sa na konci opisu S IOHANNES B na reverze mince. Ide však o súčasť heraldického opisu, ktorý bol prevzatý z originálnych mincí. Preto v súčasnosti nevieme rozlíšiť jednotlivé razby podľa miesta ich produkcie.

Vďaka vysokej kvalite a rozvinutému medzinárodnému obchodu sa uhorské florény masovo vyvážali do zahraničia. To je zrejme príčinou ich sporadického výskytu v uhorských nálezoch. Uhorské florény sa produkovali až do smrti Karola Róberta v roku 1342 a v ich razbe pokračoval istý čas aj jeho nástupca Ľudovít Veľký (1342 – 1382). Produkcia týchto mincí napomohla obrovskému ekonomickému a hospodárskemu rozvoju Uhorska.

Významná bitka Karola Róberta pri Rozhanovciach v roku 1312 z Obrázkovej kroniky (*Chronicon pictum*)

